

2
CARMEN PARENTALE
IN EXEQVIIS
ILLVSTRIS. SAC. ROM.
IMP. PRINCIPIS ET DOMINI.
D. ALBERTI RADZI-
WIL DVCIS IN OLY-
CA ET NIESWIZ SVPREMI
M. D. LIT. MARSCHALCI, KAV-
NEN: ET ROM: BVRGEN: &c. CAPITANEI,
mœcenatis de se perbene meriti,

STANISLAVS MOGILNICKI
Poetices in Academia Vilnen: S. I. Stu-
diosus mœrens occinit & dicat.
Illustriſſ. Cardinali RADIIVO

9094118

IN STEMMA DEMORTVI D. RADIVILI.

Obstitit Hæreſeōn scelerumq; Albertus echidnis,
Marte tuens Triados sacra fidemque pio,
Cœli sacra fames docuit non tradere morem
Rebus quæ luna sub variante iacent:
Cœlicus hinc illum Luna altius extulit ales,
Orbe super trifido fama superstes erit,
Hoc tuba trina notat minitansq; sagitta cerasæ,
Iunctaque crux soleæ, iunctaque Luna cruci.

CARMEN PARENTALE
IN EXEQVIIS IL-
LVSTRIS D. ALBERTI
RADZIWIL.

SI qua dies Litauis STEphani post fata BATHORI
Lugubris illuxit, milleq; flenda modis,

Illa dies hæc est qua te tua Vilna receptat
Heu iabar extinctum DVX RADIVILE suum.

Heu lachrymosa dies IANI vicesima sexta?

Dies
Exequi

Ergo erat in fatis triginta quatuor annos
Vix ut adimpleres digne diebus Adæ?

ætas Ra-
diuili.

O breuis ô preceps humani terminus æui?

Tantane Parcarum iura Tyrannis habet?

Triste simul rapiunt senium latamque iuuentam,
Ordine non vlo Crœsus & Irus obit.

Vtile futilibus, diadema ligonibus æquant
Nescia Principibus parcere fata viris.

Pontifices quatuor tribus emoriuntur in annis
Romulei, SVEONVM tuq; Monarcha ruis.

Hasqué Palatini Castellaniq; per oras
Pænè simul tecum Dux RADIVILE cadunt,

Eclipses
solis &
lunæ.

Hæc prænempe videns toties trieteride tota

Cum fratre occuluit Cynthia mæsta caput,

Titan sanguineo iubar obscurauit amictu
Et soror vmbriteris crebrius ibat equis.

SOL ipse hoc orbam miseratus Principe Vilnam
Vix semel hoc toto mense serenus ijer,

Conditus in nubem latuit quasq; in sola guttas
Funderet imbriferis conciit ille notis.

A ij.

Vidimus

Cœlū lu^r Vidimus haud raro stillantia recta laresque
get.

Vidimus in templis immaduisse tholos :
Fallor e^t an astra monent animaq^z carentia saxa,

Multis plangendum fletibus esse Ducem ?
Plangite Sarmatīi proceres Litauiq^z Dynastæ,

Fata RADiuli plangito Vilna tui,
Cuius Vilna atauis cognomen amabile donas,

Redditur ecce tua nunc tumulandus humo.
Cum Stephano qui Rege tuo Dux contudit hostes,

Hunc dedit indomitæ febris acerba neci,
Quem toties reducem votis ardentibus optas,

En tibi Cracouia sed sine luce redit:
In partem voti succidis, redditur Heros,

At talem reddi tu tibi nolueras.
Sic placitum superis, animam sibi Regia cœli

Vendicat, ossa tuo dantur humanda solo.

Vilnens: Ecce suburbanis iam fleibile funus in agris
pompafu
neri ob
uita.

Pergit, in occursum quin pia Vilna ruis ?
Funereas cumulentq^z faces, cumulentq^z feretra,

Principis ALBERTI quos mage fata mouent,
Rudnica dirutilet via flamarum ordine longo:

Induat atratas diues in opsq^z togas
Vndiq^z luctisonis reboent è turribus æra,

Dum tristes litui plectra lyræ que filent:
Phonasci lugubrè canant: Academica pubes

Obuia flebilibus condecoreretque modis :
Relligiosa virum fese illis agmina iungant:

Ipse ero linigeri pars quotacunque chori
Hic ne meis oculis indeploratus abiret

Mæcenas lacrymis votane mistadarem?
Non ingratum adeò me faxo redarguat ullus,

Afferat Hircana me neque Tigre satum.
Quod genus hoc hominū quæ tā fera pectora^r pompa

Funeteam spectant, nec tamen illacrymant:

Quin

Quin (scelus) exultant patriæ cecidisse columnam,
Impietatis obit quod pius hostis, ouant.

Vos saltem quos tangit amor pietatis auitæ
Vos hæc cernentes ingemuisse decet.

Cernitis ut guttis humectant grandibus ora
Et qui sex vectant flebile funus equi,

Bisq; decem ducti quos versicoloris amictus
Carbasa, quos Serum vellera picta tegunt.

Et Cataphractus eques fracta testabitur hasta
Lapsus equo fortè succubuisse Ducem.

Cæsar is hinc donum, sonipes it Iberus & alba
Se dare mentiro terga gemiscit hero:

Sessor quippe refert Radiuolum Amethystino amictu
Quo Nymphagogus conspiciendus ijt:

Aurea tegmina equus Tyriamque agnoscit abollam,
Cristam, ocreas, phaleras, vox at herilis abeft.

Mutus herus vehitur, baculus super aureus vrnam,
Quo rexit procerum vota ferenda, iacet.

Ponè subit funus, simulacrum flebile coniunx,
Plangit & atrato syrmate verrit humum.

Inclyte Curonum Dux duc FRIDERICE sororem,
Ne labet affinem Dux Radiuile tene.

Mæsta parens naræ mæstissima pectora leni,
Fle socrus generum parcius illa virum.

Succidit ah mediis animo defecta plateis,
Surrigite ô comites reficitote mero.

Heu quoties viso tumulo miseranda iacebit,
Si tantum incutiunt æra agitata metum:

Mens tandem reddit & redeunt suspiria cordi,
Atq; genis lacrymæ pectoribusq; dolor :

Mitius extinctum flerant Phaethonta sorores,
Mitius Halcyone fleuerat orba virum.

Cur mens ægra redi s' ait, hoc te carcere soluas,
Ut possim Alberto me sociare meo,

A iii Vnius

Pompa fu
nebris.

Coniunx
RAdiuili

Ductores
eius.

Deliquiū
animi
passa.

Planctus.

Vnius fidei thalamique vnius eramus,
Vnaq; nos pariter condecet vrna tegat.
Cur lucem moror inuisam te morte perempto,
Luce animaque magis qui mihi charus eras
Corporis hanc tateor genitrici debeo lucem,
Te duce luce animi chare marite fruor:
Te duce nam fidei mihi lux assulst auitæ
Quo sine non perpes luxue salusue datur.
O superi si qua est pietas, finite dolores
Hosce meos, vitam demite quæso mihi.
Me finite Alberto comitem succedere terræ,
Quo sine solamen res mihi nulla feret.
His replet ac aliis plangoribus ANNA plateas,
Singultus inter singula verba ciens.
At magis ægredescit, magis acri fixa dolore est,
Vt facri Agniferi limina sacra subit.
In quemcunq; locum rorantia lumina flectit.
Nil nisi luctificum nil nisi triste videt.
Parietibus mceret pullisq; sedilibus AEdes
Et pullis aris, omnia squalor habet.
Cenotaphium erectum.
Ante aram summam patet octo præalta columnis
Machina, pægma quadrum, pyramidatus apex.
Gossipinis floccis internitet ater amictus,
Multigradisq; micant lampades ordinibus:
Vndiq; cereolas tendunt orichalca lucernas:
Non tot Aristorides lumina fronte tulit.
Culmine stat furuas pandens Louis armiger alas
Mæstus & Alberti nobile stemma tenet,
Ter geminos lituos, iaculumq; hostile Draconi,
Et cruce fulgentem tergeminam soleam.
Et sociata cruci radiantia cornua Phœbes:
Quattuor hæc bicolor diuidit vmbro quadrus,
Principis ossa, sub hoc resolubile mausolæum,
Dum soluantur ei debita iusta, locent.

Dum

Dum feretro lachrymansq; doleñsq; asternitur vxor, Carmina

Nænia lugubres det gemebunda modos, ad funus
Bis bini recitent epitymbia mœsta puerili recitata.

Carmine flebilibus conueniente sonis.

Atratas aquilas cuncti ac epicedia lustrent,

Quæ longo paries ordine pullus habet.

Hinc Ducas ALBERTI fas inclyta noscere facta,

Parta quibus terris fama, quiesqué polo.

Describunt alij prælustrem Principis ortum,

Perq; Duces actum nobile germen auos.

Epicedia affixa.

Quam fuerit, memorant alii, studiosus honesti,

Exæquans morum nobilitate genus.

Laus Radivili.

Quam fuerit solidæ pietatis idoneus autor,

Quantus Apollinei fautor honosq; choris

Quam frugi patriæ tutela domiq; forisq;

Seu res consilio siue gerenda manu.

Qui vigor ingenio fuerit quæ gratia fronti,

Quod robur neruis, quantus in ore lepori

Militia Radiuli.

Quæ vires animo, quam viuida dextera bello

Moschica dum validos duxit in arua Scythas.

Pacificatorem canit ille, ut fæderis æquas

Arbitrio leges datq; capitq; suo.

Charus Sigism.;

Hic Regem inducit lachrymantem & multa dolentem

Cum consorte, sui morte super Patrocli.

Relligionem alter quiritantem inducit auitam

Atlantem decoris succubuisse sui.

Singula commemorant RADIVILI encomia vates

Fas tamen hæc paucis singula per legere.

Suggestū cōscende Pater STANISLAE GRÖDICI, Concio

Nota cui pietas Relligioque viri, funebris.

Concio quantā videsne tuo pēndebit ab ore

Narrantis laudes & pia facta Ducis?

Multa viri virtus, reuerentia multa Tonantis

Multus & insuperos commemorandus amor,

Quæ

Virtutes Quæ morum integritas, inapertaque pectora fraudi
Radiuili. Huic inerant nosti, nouit & ipse polus.

Mite cor huic animiq; fuit submissio summa,

Stirpe opibusq; amplis dos ea rara viris.

Sobria temperies modiciq; modestia victus

Chara fuit, Curios hac superauit auos.

In se asp. Inq; alios Clemens, in seq; seuerus & asper
Fortè quod admisit criminis vltor erat:

Verbereq; in proprios torto deseuuit artus:

Pressit ei nudam ralla Cilissa cutem.

Hoc erat hoc arcto se ferre sub æthera calle.

Quantus at hic inopum portus & aura fuit!

Erga ino Si glacialis adussit hyems, amiciuit egenos
pes largo Melotis, æstas si fuit, æra dedit:

Hospita tecta ijsdem non parua exexit opum vi:

KLECKA huius meriti KAVNAq; pignus habet.

Quanta fuit pietas in relligiosa Tonantis

Limina, quæ larga struxit & auxit ope?

Ante oculos interq; manus insigne recursat.

Quod RADIVILVS in hac æde locarat, opus.

Organa et templa Pneumaticum omnisonis structum systema monaulis
erexit. Quod iacit Organicum sæpè sub astra melos,

Syringes gracieles in eo Lituique canori

Sæua sui autoris fata silendo dolent.

Iunctaq; CHRISTONYMI lugēt habitacula cœtus

Quæq; exercitii conscientia tecta pii,

Pietas. Hic ubi se poliensq; piansq; nouissima voluit,
Et sua succendit cœlite corda face.

Vidi ego, qui totam trieterin in illius aula
Exegi, fuerat quām pietatis amans:

Vidi ut quotidie primo lachrymosus Eoo,

Nixus humili genibus, vota precesq; dedit.

Vidi ut quotidie nostræ monumenta salutis

Ipse frequentauit, Mysta operante sacris:

Sæpè

Sæpè ministrantem symphiasq; merumq; litanti
Vidi, alternantem facraque verba Duce.
Vidi ut suppliciter, vili coopertus amictu,
Vno cum fantulo, plurima tempora obiit.
Vidi illum festas Phæbo reuehente Calendas
Lustratum Angelicis accubuisse toris.
His simul est epulis almoqué refectus oliuo
Extima dum Lachesis rumpere fila parat,
Harum præco sacer proteris fastigia laudum
Summa sequi: cunctas dicere, longa mora.
Quos tamen exequiis pia fert Ecclesia ritus
Assere, firmata stet ratione fides
Discat iners Nouitas & inanis Opinio veri
Soluere iusta piis manibus esse pium:
Lustrales flamas & stagna Cathartica discat,
Igne piatur ubi gens fruitura Deo:
Dux Machabæus idem Tobias, & Epistola Pauli,
Astruat oraculum Soter & alme tuum.
Iam dabit hæresiota manum, cane Mystra receptu.
Clepsydra bis versa est, claude panegyricon.
Perge, redi pie sacrificas Antistes ad aras,
Et frater fratri quam potes affer opem.
Quas non hic lachrymas, sineret si morbus adesse.
NICOLEOS quæ non feruida vota daret?
Ecqua STANISLAUM retinet mora tanta supremis
Fratri ab exequiis immodicus ne dolor?
Munia sæpe reor fraterna nouare dolorem
MARSCHALCI, quæ Rex illi obeunda dedit.
Tu modò Cardinei pars ordinis ampla GEORGII
Cui sacrum redimit sacra tiara caput,
Absentum suppleto vices, sacrificiæ litatis
Fer fratri inferias iustaq; grata tuo,
Triste canat chorus interea Symphonicus, & plebs
Poplite nixa preces Præsulis hasce iuuet:

Purgato-
rius ignis
asteritur.

Cardina-
lis Radi:
fratri ius-
ta soluit.

Palat:
Trocen:

Marschal-
cus nou-

Summe

Oratio Summe Pater qui res hominum Diuumq; gubernas,
Cardina: Cuius ad arbitrium vita stat atq; cedit:
Radiuli. Quæsumus ALBERTI fratris miserefcito nostri
Quem tulit ante diem numine Parca tuo,
Indulge veniam fragilisq; piacula carnis
Parce animæ, per quæ nunc tibi sacra lito:
Si tua progenies olim scelus omne piauit,
Hostia nunc eadem si tibi grata datur:
Si fuit Albertus, dum vita manebat autæ,
Relligionis amans, si timidusq; tui:
Virginea Matri si sarta rosacea legit,
Cernuus Angelicum si reperiuit Aue.
Si dedit Hæreticis nunquam Sirenibus aures,
Si scelerum Harpyias usque perosus erat.
Si tua largus opum decorans altaria donis,
Suevit ad hæc epulum participare sacrum,
Fer miseratus opeim, lustralibus eripe flammis
Puram animam, sanctis consociaq; choris.
Quæq; est mortalis defuncta crepidine vitæ,
Perpes in arce tibi cælite viuat, Amen.
Dulce refrigerium manes attingere spes est,
Cœlicolūm ad Sedes hostia Mlssa præit.
Ecquid adhuc restat nisi verba nouissima fari,
Ac dare supremis ritibus ossa solo?
Extremi Rore riga PRAESUL ter sacro, lustret acerra
ritus. Aurea ter feretrum, thureus afflet odor:
AEternum saluere iube æternumq; valere
ALBERTVM, Proceres condite corpus humo.
Sepultura Est aræ ad dexram testudine crypta recenti,
Hac mæsti vestrum contumulate D V C E M,
Triste ministerium peragentes inquit, S O L I S
Hoc LITAVI RADIVM condimus in tumulo.

